

در نامه «گوهر» این مبحث گشوده
میشود و صاحب‌نظران و نقادان میتوانند
با رعایت کامل همه جوانب کار هر
شعر یا نشوونکتاب و رساله و مقاله را،
در کمال ادب و نزاکت و انصاف و بطوز
مستدل و منطقی، مورد بحث و نقد قرار
دهند و نظرات صائب خود را، آزادانه،
ابرازدارند.

این نکته گفتگیست که بر حسب اصول
متعارف و متداول جهان، نوشتهای و
کتابی و بطوز کلی اثری در خور بحث و نقد
صاحب‌نظران است که براستی بلند پایه
و گرانمایه و نفوذ و سنجیده و مهم و عالی
وصاحب آن عالم و فاضل و محقق و
متبحر باشد و در حقیقت به ارزش نقد
و بحث بیارزد پس از این نظر، انتقاد
علامت تکدیر و تحریر نیست بلکه نشان
تکریم و تعظیم است. «گوهر»

نقد و بحث

نقد و بحث بر کتاب هجمیل التواریخ و القصص تألیف ؟ ؟

تصویب شادروان استاد ملک الشعراه بهار

چاپ اول ۱۳۱۸ شمسی

ص ۳۷۵ پاورقی ک در چند مورد اشتباه و کا صحیح است همچین در دو صفحه قبل

ص ۳۷۶ س ۹ غلهای جدا نوشته شود بهتر است یعنی غله های .

۱۹ « ظاهرآ مراد از پادشاه خلیفه است ، همچین است در صفحه ۳۷۸ سطر ۱۱ »

* آقای عبدالحمید بدیع الزمانی، استاد دانشکده ادبیات و دانشکده الهیات دانشگاه

تهران. از ادبیان و دانشمندان گرانمایه معاصر.

۳۷۷	س ۱۰	باید ام ولدی باشد .
"	" ۱۵	ثق بالله ظاهر آن نادرست و صحیح آن یقیناً الله باید باشد .
"	" ۱۹	فتنهها بهتر است فتنهها نوشته شود
۳۷۸	س ۲	صحیح چنین است ام ولدی بود نام او خلوت
"	" ۶	درین روزگار فرمان زیادت نبود شاید مراد از این جمله آن باشد که جز فرمان خلافت کاری از دست وی ساخته نبود و تنها حکم او چنین ظاهر داشت .
"	" ۱۰	سپاهان نادرست است و باید سپاهیان باشد .
"	" ۱۴	باید ام ولدی باشد . و همچنین است در ص ۳۷۹ سطر ۳
۳۷۹	س ۸	جمادی الاول نادرست و جمادی الاولی صحیح است
"	" ۱۱	صحیح چنین است : برادرش علی را عماد الدوّلہ لقب داد
"	" ۱۶	صحیح لا یقراً است .
"	"	از سطر ۱۹ بعد چندبار بجای کلمه ابو، آبا آمده است که نادرست است . و همچنین کلمه ابی که باید أبو باشد

(۲)

یادداشت‌هایی بر کتاب «التوحیل الی الترمذ»

تألیف بهاء الدین محمد بن مؤید بغدادی،
منشی علاء الدین تکش خوارزمشاه، قرن ششم هجری

تحصیل شادروان احمد بهنیار

چاپ تهران-۱۳۱۵ شمسی شرکت سهامی چاپ

ص ۳۲ س ۸ می‌گند ظاهر آباید گند باشد زیرا این فعل وجه التزامی است نه اخباری و ممکن است در نوشهای فارسی قدیم هم را برای استمرار بر سر افعال التزامی نیز می‌آورده‌اند .
 می‌پردازند ظاهر آمی‌پردازد است و چنان‌که در حاشیه قبل گفته شد پردازد بهتر است .

- ص ۳۲ س ۱۰ عزیزی غلط و غریزی باشین منتوطورای بی نقطه وزای منقوط صحیح است لد منسوب است به غریزه یعنی طبیعت .
- » » » ۱۱ تصویح ظاهر آ بتصریح صحیح است زیرا تصریح صفت تهییج و تحریض نیست و باید با حرف اضافه آورده شود .
- » » » ۱۲ ۲۳ وان با او او قطعاً غلط است زیرا در قرآن مجید فان بافاع آمده است و عیچکونه نیازی باین قبیل نسخه بدلها نیست .
- » » » ۱۵ حیمند در اینجا زائد و بی مورد است زیرا در قرآن (آخرین آیه سوره انضمار) چنین است : يوم لا تملك نفس نفس شيئاً ولا مريوم مئذله .
- » » » ۲۴ ۲۳ ندمه احتشاد باراء که در پاورقی آمده معنی ندارد و احتشاد بادال صحیح است چنانکه در متن آمده است .
- الهم قر در این بیت صورت متن صحیح است و آنچه در حاشیه آمده و جنی ندارد زیرا ناس اسم جمع است و باید ضمیر جمع مذکور بآن بروگردد .
- » » ۳۴ س ۱۹ ۹۹ وصیانت یک واو زائد است لد قطعاً غلط مطبعی است .
- » » ۳۵ ۳ فسحت در لغت بمعنی گشادگی و فراخی است و بمعنی اجازه میجاز است نه حقیقت و شاید در اصل بجای فسحت رخصت بوده باشد .
- » » ۳۶ س ۲ این عبارت عربی آیه است ولی صحیح آن چنین است : و من يقتل مؤمناً متعمداً فجزاؤه جهنم خالداً فيها مقتضی نادرست و مقتضای صحیح است .
- » » ۸ س ۷ آورده بود تصحیح بجای خود درست است ولی نیاورده بود بهتر است .
- » » ۱۳ س ۱۶ وصلبوا واو نادرست است و بجای آن باید او باشد . چه که چه برای تعديل است و آوردن که بعد از آن زائد و نادرست است همانگونه که اگر چه موصول باشد که بعد از آن غلط است . گرچه در بعضی موارد شعر اعنوان مسامیه که را بعد از چه آورده اند .
- » » ۳۷ س ۲۹ دریغ ندارد مضایقتی نکنند کلمه مردم را هم بصورت منفرد و هم بصورت جمع آورده اند ولی در اینجا مطابقت هردو فعل و اجر است نه اینکه یکی بصورت مفرد و دیگری بصورت جمع آورده شود .
- » » ۲۱۷ ظاهر آ کلمه امضاء در اینجا بهتر از مضاء است زیرا مضاء یعنی تیزی و برندگی و در مورد شمشیر بکار برده میشود .